

**TWISKE-WATERLAND
JAARREKENING
ONDERDEEL WATERLAND
2019**

INHOUDSOPGAVE

blz.

DEEL 1: PROGRAMMAVERANTWOORDING 2019

1.1	Inleiding	3
1.2	Wat is er gedaan in 2019?	4
1.3	Kort overzicht financiën	6
1.4	Financiële resultaat 2019	6
1.5	Financieel beheer	9
1.5.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	9
1.5.2	Financiering	9
1.5.3	Bedrijfsvoering	10
1.5.4	Verkorte balans	10

DEEL 2: FINANCIËLE VERANTWOORDING PROGRAMMA 2019

2.1	Balans per 31 december 2019	12
2.1.1	Activa	12
2.1.2	Passiva	13
2.1.3	Waarderingsgrondslagen	14
2.1.4	Toelichting op de balans	16
2.2	Overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2019	19
2.3	Toelichting op de baten en lasten per deelprogramma	20
2.3.1	Gebiedsbeheer	20
2.3.3	Financiën	22
2.3.4	Bestuursadvisering	24
2.3.5	Secretariaat	26
2.3.6	Communicatie	27
2.3.7	Inrichting en ontwikkeling	28
2.3.8	Totaal	30
2.4	Overzicht baten en lasten per kostensoort	31
2.5	Wet FIDO modelstaten A en B	32

DEEL 3: OVERIGE GEGEVENS

3.1	Samenstelling van het Algemeen Bestuur	35
3.2	Controleverklaring	36
3.3	Vaststelling door het Algemeen Bestuur	40

BIJLAGEN

Bijlage I	Investerings- en financieringsstaat over 2019	42
Bijlage II	Staat van geactiveerde investeringen tot en met 2019	43
Bijlage III	Gebeurtenissen na balansdatum	44
Bijlage IV	Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing	45
Bijlage V	WNT-verantwoording 2019	48

Programmaverantwoording 2019

1.1 Inleiding

Net boven Amsterdam, ingeklemd tussen de dorpen Landsmeer en Oostzaan, ligt het Twiske. Ontstaan door inpoldering in de jaren 40 van de vorige eeuw, opgehoogd, vergraven en na herinrichting in de jaren 70 uitgegroeid tot een gewaardeerd natuur- en recreatiegebied. Beschermd als Natura 2000 en een ideaal gebied om te fietsen, wandelen, skeeleren, pootje baden, zwemmen, varen, kanoën en nog veel meer.

Recreanten worden er bediend met drie kiosken, acht strandjes en drie restaurants met terrasjes. Voor kinderen is er de speelsloot en een avonturenspeelplaats met een heuse piratenboot, een buizenfort, de kabelbaan en pontjes over het water. De wandelaar kan genieten van de natuur en de grote grazers.

Recreatiegebied Het Twiske maakt deel uit van het recreatieschap Twiske-Waterland. Met zijn pittoreske dorpen, kleine slootjes en dijken die zich kronkelend een weg banen door eeuwenoud polderlandschap. Waterland staat bekend om zijn rustieke dorpjes en kleine stadjes zoals Zunderdorp, Holysloot, Marken, Ransdorp, Durgerdam, Schardam, Ipendam, Monnickendam en Edam om er een paar te noemen. Waterland is heel uitgestrekt en beslaat het gebied van Zaanstad tot Marken.

De provincie Noord-Holland en de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Purmerend, Oostzaan en Landsmeer nemen deel aan die gemeenschappelijke regeling en dragen als enigen financieel bij aan het beheer en de ontwikkeling van dit gebied.

Beleidsverantwoording

Recreatieschap 'het Twiske' werd in 2016 samengevoegd met 'Landschap Waterland'. Daarbij werd besloten de administraties nog wel apart te voeren. In 2019 werd geconcludeerd dat daarvoor geen reden meer is en is besloten om de begrotingen per 2020 samen te voegen. Vooruitlopend op het samenvoegen van de administraties is nu tekstueel de beleidsverantwoording geïntegreerd.

De 'doelenboom' van het recreatieschap is gebaseerd op de taken, genoemd in de gemeenschappelijke regeling. In 2019 zijn de doelen voor ontwikkeling, beheer, uitvoering en toezicht nog gebaseerd op deels gedateerde visie en uitgevoerde projectenlijsten uit 2015 (Twiske) en 2012 (Landschap Waterland). Het bestuur besloot daarom de ambities te actualiseren. Daarvoor werd een verkenning uitgevoerd die uitmondde in een inspiratiedocument en vertaald naar een concept-ambitiedocument.

1.2 Wat is er gedaan in 2019?

Het jaarprogramma stond in het teken van verkennen van omgevingsvisies en regionale ambities en de uitvoering van bestaande beheer- en onderhoudsplannen. Het ambitiedocument werd voor het uitbrengen van zienswijzen voorgelegd aan de gemeenteraden en provinciale staten. Inbreng van belanghebbenden, organisaties en particulieren komt aan de orde bij de voorbereiding en uitvoering van (deel)plannen en projecten. Hiervoor is een Meerjaren-Uitvoeringsprogramma in voorbereiding.

Van de al opgestarte ontwikkelingen kan het volgende worden gemeld:

Versterken van natuurwaarden:

Behoud en versterken van biodiversiteit maakt deel uit van het dagelijkse werk. Duidelijk vertellen daarover, nog niet. Daarom een opsomming van een aantal werkzaamheden die bijdragen aan de soortenrijkdom en het instandhouden van biotopen:

- Verwijderen van stormschade en terugsnoeien van de Italiaanse populieren nabij pannenkoekenhuis De Appel, waardoor de levensduur van deze populieren met 5 tot 10 jaar wordt verlengd.
- Aanplant van hagen nabij De Appel. De vogelvriendelijke beplanting is zeer gewild bij de huismussen.
- Verwijderen van opschot van berken, wilgen en bramen uit de rietgraslanden en maaien van rietgrasland. Hierdoor wordt verbossing en verbraming tegengegaan en het rietland deels verjongd. Daarmee blijven de rietgraslanden geschikt voor de Natura 2000 doelsoorten, genoemd in het beheerplan en wordt predatiedruk teruggedrongen.

Ontwikkelingen bij voormalige Blauwe Poort

Pannenkoekenrestaurant De Appel heeft begin maart 2019 de deuren geopend op de locatie van de voormalige Blauwe Poort. Het geplande klimpark op dezelfde locatie wacht nog op het doorlopen van de ruimtelijk procedures.

Zorgboerderij De Marsen

In 2018 is een optieovereenkomst aangaan met de stichting Philadelphia Zorg om te komen tot ontwikkeling van een zorgboerderij met woonvoorzieningen. Deze optieovereenkomst werd in 2019 voortgezet omdat de plannen voor deze zorgvoorziening nog niet zo vergevorderd waren dat de overeenkomst kon worden omgezet in een erfpachtrelatie. Voor aansturing van het project wordt nauw samengewerkt met Philadelphia Zorg en de gemeente Landsmeer. Helderheid over de uitvoerbaarheid en vergunningen komt mogelijk medio 2020.

Groot Onderhoud Pontje Holysloot

Het populaire fietspontje bij Holysloot is grondig gereviseerd. De oude verflagen zijn gezandstraald en daarna zijn de verflagen weer vakkundig opgebouwd zodat het pontje er weer jaren tegen aan kan.

Meekoppelproject Recreatieve voorzieningen Dijkversterking Markermeedijken

In 2019 werden het ontwerp van de recreatieve elementen en de plaatsing op de dijken nader uitgewerkt. Het recreatieschap maakte deel uit van de projectgroep en haar eisen en wensen ten aanzien van beheer en onderhoud zijn gehonoreerd.

Evenementen

Het evenementen in het seizoen 2019 zijn positief gewaardeerd door de bezoekers. Voor de organisatie van de veiligheid en verkeersafhandeling wordt intensief samengewerkt met de gemeenten Landsmeer en Oostzaan. Het evenement Lente Kabinet is tweedaags. Welcome to the Future duurde één dag. Tegenover de waardering van bezoekers van de evenementen staat de druk van belangenverenigingen en politiek om meer rekening te houden met natuurwaarden in het gebied. Dat uitte zich onder meer in bezwaren en vele insprekbeurten bij de raadsbehandeling van het ambitiedocument.

Wetenschappelijk onderzoek in de Stooterplas

Bij het instemmen in 2017 met de aanleg van het Duikpark in de Stootersplas werd ook ingestemd met het uitvoeren van - toen niet nader gedefinieerd - wetenschappelijk onderzoek. Het bestuur werd begin november geïnformeerd over de aard daarvan: forensisch onderzoek naar het vergaan van bepaalde objecten op een diepte van 11 meter. Het bestuur oordeelde dat het gebruik van organisch materiaal niet past bij de recreatiedoelstelling van het schap en recreëren daar zelfs onaantrekkelijk maakt. De initiatiefnemer is opgedragen dit onderzoek te staken en de materialen te verwijderen. Er is geen sprake geweest van verontreiniging van het zwemwater of andere risico's voor de gezondheid van recreanten.

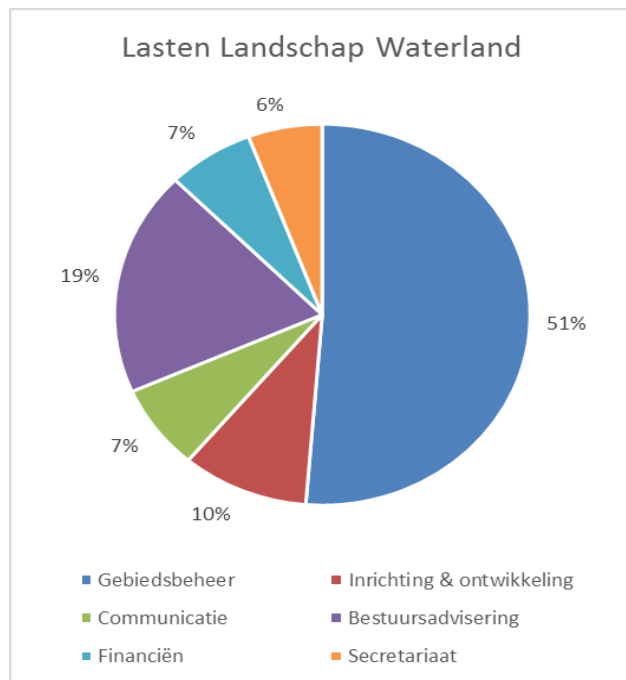
Verbeteren zwemwaterkwaliteit

In Het Twiske maken veel mensen gebruik van de acht, mooie zwemlocaties in de natuur. De kwaliteit van het water bij de zwemlocaties "Vennegastrand" en "de Speelsloot" werd de laatste paar jaar minder goed. In het voorjaar zijn daarom beide locaties drooggelegd en is de sliblaag verwijderd. Ook zijn er damwanden geplaatst en pompen zorgen voor een goede doorstroming van het water. Deze maatregelen zorgen weer voor jaren schone, frisse strandjes en veilig zwemwater. De werkzaamheden kregen aandacht in de regionale pers. In een uitzending van "Jouw Noord-Holland" van NH Nieuws werd op dinsdag 18 juni 2019 werd door collega Marco Woudstra uitvoerig aandacht besteed aan de verbeteringsmaatregelen. De verbetering is gerealiseerd met financiële bijdragen van de provincie en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

1.3 Kort overzicht financiën

De taken die het recreatieschap uitvoert zijn verdeeld over 7 deelprogramma's. Naast de uitvoering van beheer, onderhoud en toezicht wordt het recreatieschap ondersteund met bestuursadvisering, secretariële ondersteuning, financiële administratie, communicatie en locatieontwikkeling. Het aandeel in de kosten van deze deelprogramma's is weergegeven in de grafiek hiernaast.

De inkomsten van het recreatieschap bestaan uit de participantenbijdrage en inkomsten uit exploitatie zoals verhuur, ondererfpacht en inkomsten uit parkeren en evenementen. Deze worden voornamelijk 'opgehaald' uit het Twiske.

1.4 Financieel resultaat 2019

De begroting van het recreatieschap maakt onderscheid tussen reguliere en incidentele werkzaamheden. Reguliere werkzaamheden bestaan uit het jaarlijks terugkerende beheer, onderhoud en toezicht. Onder incidentele werkzaamheden worden projecten en aanvullende opdrachten van het bestuur uitgevoerd. De kosten van deze aanvullende opdrachten worden gedekt door subsidies, eenmalige inkomsten of door een onttrekking aan de reserves. Met de nieuwe begrotingen conform de BBV vereisten komt dit onderscheid te vervallen.

WOB verzoeken

In 2017, 2018 en in 2019 heeft het recreatieschap enkele omvangrijke informatieverzoeken ontvangen. Het afhandelen van die verzoeken zoals de Wet Openbaarheid Bestuur dat voorschrijft, kost veel tijd. Tijd die niet kon worden opgevangen binnen de voor het recreatieschap beschikbare capaciteit. Externe hulp en juridisch advies werden ingehuurd om alle beschikbare documentatie door te nemen op relevantie en toetsing aan de criteria die de Wob stelt. Door aanvullende verzoeken loopt de afhandeling nog door in 2020. Tot de jaarafsluiting heeft de behandeling al meer dan € 100.000 gekost.

Financiën lange termijn

In de voorgaande jaren heeft het recreatieschap meerdere maatregelen genomen om een evenwicht tussen de baten en lasten te bereiken. Er zijn bezuinigingen doorgevoerd en er is een investeringsprogramma ingezet om achterstallig onderhoud weg te werken. Daarnaast zijn nieuwe bronnen van inkomsten aangeboord. Dit alles heeft ertoe geleid dat het recreatieschap met de huidige participantenbijdrage de taken met een duurzaam sluitende begroting kan uitvoeren.

Voor het uitvoeren van onderhoud moet rekening worden gehouden met de kwaliteit en levensduur van bijvoorbeeld kapitaalswerken: bruggen, wegen, gebouwen en de parkeerinstallaties. Om pieken en dalen in de jaarlijkse kosten uit te middelen wordt een meerjarig gemiddelde berekend. Het bestuur besloot in 2018 de methodiek volgens Cyber te hanteren. Alle werkzaamheden worden planmatig uitgevoerd.

RESULTAAT 2019 LANDSCHAP WATERLAND

Resultaat 2019 regulier

	Jaarrekening 2019	Begroting 2019	Vershil
Lasten	555.119	640.142	85.023
Baten	708.824	710.144	-1.320
Saldo	153.706	70.002	83.704

Het reguliere programma van Waterland met een positief saldo dat ca € 83.000 hoger is dan begroot. De lasten waren lager dan begroot, voornamelijk door lagere inzet personeel.

Resultaat 2019 incidenteel

	Jaarrekening 2019	Begroting 2019	Vershil
Lasten	33.451	59.494	26.043
Baten	-	6.175	-6.175
Saldo	-33.451	-53.319	19.868

Het incidentele programma van Waterland sluit met een onderschrijding van ca € 19.000.

Het incidentele programma heeft lagere lasten omdat het project voor het vernieuwen van de kaart voor het sloepennetwerk grotendeels in 2020 wordt uitgevoerd. De voorbereidende werkzaamheden zijn in 2019 opgestart.

Resultaat 2019 totaal

	Jaarrekening 2019	Begroting 2019	Vershil
Lasten	588.570	699.636	111.066
Baten	708.824	716.319	-7.495
Saldo	120.255	16.683	103.572

Reserves Landschap Waterland

Stand van de reserves per	31-12-2019	31-12-2018	verschil
Algemene reserve	526.690	409.744	116.946
Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	216.998	213.689	3.309
Bestemmingsreserve investeringen	6.282	6.282	-
Bestemmingsreserve ruiterspaden Purmerbos	33.747	33.747	-
Bestemmingsreserve Markermeerdijk	1.455.247	1.455.247	-
Totaal	2.238.964	2.118.710	120.255

Algemene reserve

De algemene reserve dient als weerstandscapaciteit voor de financiële risico's die Landschap Waterland loopt. Het minimaal benodigde weerstandsvermogen bedraagt € 90.000. Dit is vastgesteld naar aanleiding van een inventarisatie en kwantificatie van de risico's die zich kunnen voordoen in het gebied.

Ook worden uit deze reserve extra incidentele inspanningen gefinancierd. De aanvullende, incidentele, opdrachten zijn 'extra' en afhankelijk van de mogelijkheden om ze te financieren. Er kunnen verschillende soorten incidentele projecten worden uitgevoerd, zoals op het gebied van gebiedsontwikkeling, inkomstenwerving of omvormingen. Voor deze projecten wordt dan een aanvullend budget uit de algemene reserve beschikbaar gesteld door het bestuur. Middelen uit de algemene reserve kunnen dus door het bestuur worden ingezet voor allerlei taken van het Landschap Waterland.

Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen

De bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen wordt ingezet voor het investeren in groot onderhoud en vervanging van voorzieningen in het recreatiegebied. Beheer van het gebied vereist een duurzame basis in de begroting, waarbij groot onderhoud en vervangingen van bijvoorbeeld paden en bruggen structureel wordt gedekt. Een lage onderhoudskwaliteit leidt mogelijk tot schade, tot vermindering van het gebruik en een lagere waardering door bezoekers.

Bestemmingsreserve investeringen

De bestemmingsreserve investeringen wordt voornamelijk ingezet voor ontwikkeling van het gebied door vernieuwing. Op dit moment biedt de bestemmingsreserve investeringen daarvoor maar zeer beperkt de ruimte.

Bestemmingsreserve ruitpaden Purmerbos

Deze reserve wordt gebruikt voor het specifieke doel van het bekostigen van het onderhoud van de ruitpaden in het Purmerbos. Het bos zelf wordt beheerd door Staatsbosbeheer. Landschap Waterland onderhoudt de padenstructuur.

Bestemmingsreserve Markermeerdijk

Deze reserve is opgericht en gevuld met als doel het bekostigen van het onderhoud van de recreatieve infrastructuur van de Markermeerdijk. Het gaat om de infrastructuur die wordt aangelegd als meekoppelproject met de versterking van de Markermeerdijk die wordt uitgevoerd door het hoogheemraadschap.

Overzicht participantenbijdrage Landschap Waterland

Indexatie	2017	+ index 0,65% en correctie	2018
Provincie Noord-Holland	€ 337.772	€ 2.196	€ 339.968
Gemeente Amsterdam	€ 155.090	€ 1.008	€ 156.098
Gemeente Beemster	€ 14.450	€ 94	€ 14.544
Gemeente Edam-Volendam	€ 31.645	€ 206	€ 31.851
Gemeente Landsmeer	€ 9.284	€ 60	€ 9.344
Gemeente Oostzaan	€ 1.962	€ 13	€ 1.975
Gemeente Purmerend	€ 71.791	€ 467	€ 72.258
Gemeente Waterland	€ 15.431	€ 100	€ 15.531
Gemeente Wormerland	€ 14.450	€ 94	€ 14.544
Gemeente Zaanstad	€ 1.962	€ 13	€ 1.975
Totaal participantenbijdrage	€ 653.837	€ 4.251	€ 658.088

Indexatie	2018	+ index 1,50%	2019
Provincie Noord-Holland	€ 339.968	€ 5.100	€ 345.068
Gemeente Amsterdam	€ 156.098	€ 2.341	€ 158.439
Gemeente Beemster	€ 14.544	€ 218	€ 14.762
Gemeente Edam-Volendam	€ 31.851	€ 478	€ 32.329
Gemeente Landsmeer	€ 9.344	€ 140	€ 9.484
Gemeente Oostzaan	€ 1.975	€ 30	€ 2.005
Gemeente Purmerend	€ 72.258	€ 1.084	€ 73.342
Gemeente Waterland	€ 15.531	€ 233	€ 15.764
Gemeente Wormerland	€ 14.544	€ 218	€ 14.762
Gemeente Zaanstad	€ 1.975	€ 30	€ 2.005
Totaal participantenbijdrage	€ 658.088	€ 9.872	€ 667.960

1.5 Financieel Beheer

1.5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De weerstandscapaciteit heeft betrekking op de middelen en mogelijkheden waarover het Landschap Waterland beschikt om niet begrote kosten te dekken. De risico's die zich kunnen voordoen bij Landschap Waterland zijn in 2019 geïnventariseerd en gekwantificeerd. Het berekende gewenste weerstandsvermogen bedraagt € 90.000,-. De uitwerking hiervan is als bijlage opgenomen.

De huidige reserves (weerstandscapaciteit) liggen boven het gewenste berekende niveau.

Vanaf 2016 dienen volgens wijzigingen in de BBV een aantal kengetallen te worden vermeld, zoals opgenomen in onderstaande tabel.

	JR 2018	BGR 2019	JR 2019
netto schuldquote	-304%	-298%	-316%
idem gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-304%	-298%	-316%
solvabiliteitsrisico	98%	98%	98%
structurele exploitatieruimte	29%	10%	22%
grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (<100%) dit als voldoende kan worden bestempeld en boven de 130% als onvoldoende.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan. Een ratio >50% wordt in de regel als voldoende beschouwd.

Het kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte in de begroting is om tegenvallers op te vangen. De commissie BBV geeft aan dat een ratio > 0,6% acceptabel is.

1.5.2 Financiering

Risicobeheer; de Kasgeldlimiet en Rente-risiconorm

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd van maximaal 1 jaar en de rente-risiconorm op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar. Het doel van deze normen uit hoofde van de Wet Fido is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente, grote schokken optreden in de hoogte van de rente die het recreatieschap moet betalen.

De normen beperken de budgettaire risico's. Het niveau van de korte leningen, de kasgeldlimiet is gelimiteerd tot 8,2 % van het bedrag van de begroting. De rente-risiconorm houdt in dat maximaal 20 % van de lange leningen per jaar afgelost kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd.

Landschap Waterland heeft geen leningen en blijft binnen de kasgeldlimiet en de rente-risiconorm, zie modelstaat A en B.

1.5.3 Bedrijfsvoering

Recreatie Noord-Holland NV (RNH) is de verzelfstandigde afdeling Groenbeheer van de provincie Noord-Holland, met de provincie als enige aandeelhouder. RNH is een uitvoeringsorganisatie, die als opdrachtnemer voor de besturen van de recreatieschappen werkt.

Er wordt afgerekend op basis van werkelijk gemaakte uren. De samenwerkingsrelatie is beschreven in een raamcontract dat 5 jaar is vastgelegd, eerst van 2009-2013. In 2013 zijn het raamcontract en de dienstverlening van RNH geëvalueerd. De overwegend positieve uitkomst heeft geleid tot een verlenging van het raamcontract met nog eens 5 jaar (2014-2018). In 2017 is de dienstverlening van Recreatie Noord-Holland N.V. opnieuw geëvalueerd. De resultaten hiervan zijn begin 2018 aan het bestuur gepresenteerd. In 2018 zijn de contracten verlengd met 2 jaar (dus 2019-2020).

1.5.4 Verkorte balans

De balans per 31 december 2019 kan verkort als volgt worden weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA	2019	2018	PASSIVA	2019	2018
<i>Vaste activa</i>			<i>Vaste financieringsmiddelen</i>		
Materiële vaste activa	-	-	Reserves	2.239,0	2.118,7
Financiële vaste activa	-	-	Schulden op lange termijn	-	-
<i>Subtotaal</i>	-	-	<i>Subtotaal</i>	2.239,0	2.118,7
<i>Vlottende activa</i>			<i>Vlottende passiva</i>		
Vorderingen en overlopende activa	2.048,1	1.929,6	Schulden op korte termijn	37,6	37,6
Liquide middelen	228,5	226,7	Schulden aan kredietinstel.	-	-
<i>Subtotaal</i>	2.276,6	2.156,3	<i>Subtotaal</i>	37,6	37,6
TOTAAL	2.276,6	2.156,3	TOTAAL	2.276,6	2.156,3

Jaarrekening 2019

2.1 Balans per 31 december 2019

2.1.1 Activa

Omschrijving	31-12-2019	31-12-2018
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Investerings met economisch nut	-	-
<i>subtotaal materiële vaste activa</i>	-	-
Financiële vaste activa		
TOTAAL VASTE ACTIVA	-	-
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren algemeen	-	-
Vooruitbetaalde bedragen	-	-
Nog te ontvangen bedragen	-	13
Uitzetting in Rijk's schatkist met een looptijd korter dan één jaar	2.048.082	1.929.614
<i>subtotaal vorderingen en overlopende activa</i>	2.048.082	1.929.628
Liquide Middelen		
Zakelijke spaarrekening	222.899	222.885
Banken	5.557	3.736
Kas	39	46
<i>subtotaal liquide middelen</i>	228.495	226.667
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	2.276.576	2.156.295
TOTAAL-GENERAAL ACTIVA	<u>2.276.576</u>	<u>2.156.295</u>

2.1.2 Passiva

Omschrijving	31-12-2019	31-12-2018
VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN		
Reserves en fondsen		
Algemene reserve	526.690	409.744
Bestemmingsreserve investeringen	6.282	6.282
Bestemmingsreserve Ruiterspaden Purmerbos	33.747	33.747
Bestemmingsres. Vervangingsinvesteringen	216.998	213.689
Bestemmingsres. Markermeerdijk	1.455.247	1.455.247
<i>Subtotaal reserves en fondsen</i>	<i>2.238.964</i>	<i>2.118.710</i>
TOTAAL VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN	2.238.964	2.118.710
VLOTTENDE PASSIVA		
Schulden op korte termijn		
Crediteuren	27.062	19.402
Nog te betalen bedragen	10.550	18.183
Vooruitontvangen bedragen	-	-
<i>subtotaal schulden korte termijn</i>	<i>37.612</i>	<i>37.585</i>
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	37.612	37.585
TOTAAL-GENERAAL PASSIVA	<u>2.276.576</u>	<u>2.156.295</u>

2.1.3 Waarderingsgrondslagen

Waarderingsgrondslagen voor de balans en de resultaatbepaling

Materiële vaste activa

Activa worden gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs. Subsidies en bijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Voor maatschappelijke investeringen zijn bijdragen van reserves aan activeerbare investeringen niet toegestaan.

Voorwaarde voor het activeren van materiële vaste activa is een minimale gebruiksduur van drie jaar waarvoor een ondergrens geldt van:

- € 10.000 voor activa met economisch nut;
- € 50.000 voor activa met maatschappelijk nut.

De materiële activa worden onderverdeeld in:

- Activa met een economisch nut en;
- Activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investeringen worden geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur wordt afgeschreven. De afschrijvingen vinden plaats volgens het lineaire systeem, dus in gelijke jaarlijkse termijnen en startend op 1 januari van het jaar volgend op het jaar van ingebruikname. De tabel met afschrijvingstermijnen is hieronder weergegeven.

Vaste activa	Afschrijvingsperiode	Toelichting
Immateriële vaste activa		looptijd van de geldlening
Materiële vaste activa		
Gronden/terreinen	n.v.t.	geen afschrijving
Gebouwen/werkplaats	40	
Vervoermiddelen	5	
Machines/werktuigen	5	
Werktuigen	10	
Ponten	20	
Overige vaartuigen	10	
<i>Kunstwerken</i>		
Brug - beton	40	
Brug - staal	40	
Brug - hout	30	
Tunnel	60	
Beschoeiing	30	
Gemalen	40	
Terreinmeubilair	5	
<i>Riolering</i>		
Pompen	20	

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun verkrijgingsprijs of de nominale waarde.

Vlottende activa

De vlottende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en, waar nodig, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

Reserves

- Algemene reserve

Aan de algemene reserve wordt jaarlijks het resultaat na bestemming toegevoegd respectievelijk onttrokken.

- Bestemmingsreserve investeringen

De bestemmingsreserve investeringen is gevormd ter dekking van de netto uitgaven(aandeel Landschap Waterland) ten behoeve van investeringen in het werkgebied en de realisatie van specifieke projecten.

- Bestemmingsreserve Ruiterpaden Purmerbos

Deze bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van de uitgaven in verband met het beheer en onderhoud van de aanleg van ruiterspaden in het Purmerbos.

- Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen

De bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen is gevormd ter dekking van de uitgaven ten behoeve van groot onderhoud in het werkgebied.

- Bestemmingsreserve Markermeerdijk

De bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van de uitgaven t.b.v. de realisatie van de infrastructuur van de Markermeerdijk. Het algemeen bestuur heeft besloten vanaf 1 januari 2014 het saldo van de bestemmingsreserve op te hogen uit het resultaat van de jaarrekening, per jaar zal het algemeen bestuur besluiten over de hoogte van de toevoeging.

Voorzieningen

Op de balans van landschap Waterland is momenteel geen voorziening opgenomen.

Overige balansposten

Alle overige balansposten zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Het resultaat is bepaald op basis van de historische kostprijs. Baten en lasten worden toegerekend naar het jaar waarop zij betrekking hebben.

Subsidies en bijdragen van derden

Ontvangsten inzake subsidies en bijdragen van derden ten behoeve van de realisatie van specifieke projecten, alsmede de daarmee samenhangende uitgaven worden in de programmarekening verantwoord. Jaarlijks wordt het verschil tussen de baten en lasten voor de specifieke projecten toegevoegd of onttrokken aan de betreffende bestemmingsreserves.

2.1.4 Toelichting op de balans

	31-12-2019	31-12-2018		
ACTIVA				
Materiële vaste activa	-	-		
<u>Investeringen met economisch nut</u>				
Het verloop van de boekwaarde van de materiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:				
Investeringen tot boekjaar	86.783	86.783		
Investeringen boekjaar	-	-		
Totaal geïnvesteerde bedragen	86.783	86.783		
Afschrijvingen tot boekjaar	86.783	86.783		
Afschrijvingen boekjaar	-	-		
Totaal afschrijvingen	86.783	86.783		
Boekwaarde per 31 december	-	-		
Vorderingen en overlopende activa				
<u>Debiteuren algemeen</u>	-	-		
<u>Nog te ontvangen bedragen</u>	-	13		
Rente spaarrekening		13		
	-	13		
Uitzettingen met een rentetypische kortere looptijd dan één jaar				
Uitzetting 's Rijks schatkist	2.048.082	1.929.614		
Schatkistbankieren Landschap Waterland				
Drempelbedrag 2019	250.000			
Het bedrag aan middelen per kwartaal dat buiten 's Rijks schatkist is aangehouden				
	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Buiten schatkist gehouden	238.253	224.741	229.836	228.495
Ruimte onder drempelbedrag	11.747	25.259	20.164	21.505
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
Liquide middelen				
Kas	39		46	
ING Bank 67.07.63.101	5.557		3.736	
ING zakelijke spaarrekening	222.899		222.885	
	228.495		226.667	

PASSIVA**31-12-2019****31-12-2018****Reserves en fondsen****Algemene reserve****526.690****409.744**

Saldo per 1 januari	409.744	268.967
Bij: Saldo exploitatie	116.946	140.777
Af: Best. Reserve Markermeerdijk		
Af: Best. Reserve Verv. Investeringsen		-
Saldo per 31 december	<u>526.690</u>	<u>409.744</u>

In 2019 was het begrote resultaat voor bestemming € 16.683. Het voordelig exploitatiesaldo van 2019 is € 100.263. Hiermee komt het totale saldo exploitatie op € 116.946. Dit is toegevoegd aan de Algemene reserve.

Bestemmingsreserve investeringen**6.282****6.282**

Saldo per 1 januari	6.282	6.282
Bij: Toevoeging Algemene Reserve	-	-
Af: Netto investeringen	-	-
Saldo per 31 december	<u>6.282</u>	<u>6.282</u>

In 2019 zijn er geen mutaties geweest.

Bestemmingsreserve Ruiterspaden Purmerbos**33.747****33.747**

Saldo per 1 januari	33.747	33.747
Bij: Storting		
Af: Onderhoudskosten	-	-
Saldo per 31 december	<u>33.747</u>	<u>33.747</u>

In 2019 zijn er geen mutaties geweest.

Bestemmingsres. Vervangingsinvesteringen**216.998****213.689**

Saldo per 1 januari	213.689	165.192
Bij: Toevoeging	15.000	58.044
Af: Vervangingen	<u>11.691-</u>	<u>9.547-</u>
Saldo per 31 december	<u>216.998</u>	<u>213.689</u>

In 2019 is de toevoeging conform begroting. De vervangingen zijn iets lager en komen uit op € 11.691. De specificatie van dit bedrag is terug te vinden in 2.3 overzicht van baten en lasten per deelprogramma bij onderdeel 1 Gebiedsbeheer.

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
<u>Bestemmingsres. Markermeerdijk</u>	1.455.247	1.455.247
Saldo per 1 januari	1.455.247	1.455.247
Bij: Uit de Algemene reserve		
Bij: Uit de reserve gelden Hemmeland		
Saldo per 31 december	<u>1.455.247</u>	<u>1.455.247</u>

In 2019 zijn er geen mutaties geweest.

Schulden op korte termijn

<u>Crediteuren</u>	27.062	19.402
Specificatie:		
Recreatie Noord Holland N.V.	<u>27.062</u>	
	27.062	
<u>Nog te betalen bedragen</u>	10.550	18.183
Specificatie:		
Accountantskosten	6.050	
Bijdrage Pont Jan Hop	<u>4.500</u>	
	10.550	
<u>Vooruitontvangen bedragen</u>	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

Niet in de Balans opgenomen activa en verplichtingen:

Bedrijfsvoering

Recreatie Noord-Holland NV (RNH) is de verzelfstandigde afdeling Groenbeheer van de provincie Noord-Holland, met de provincie als enige aandeelhouder. RNH is een uitvoeringsorganisatie, die als opdrachtnemer voor de besturen van de recreatieschappen werkt.

Er wordt afgerekend op basis van werkelijk gemaakte uren. De samenwerkingsrelatie is beschreven in een raamcontract dat 5 jaar is vastgelegd, eerst van 2009-2013. In 2013 zijn het raamcontract en de dienstverlening van RNH geëvalueerd. De overwegend positieve uitkomst heeft geleid tot een verlenging van het raamcontract met nog eens 5 jaar (2014-2018). In 2017 is de dienstverlening van Recreatie Noord Holland N.V. opnieuw geëvalueerd. De resultaten hiervan zijn begin 2018 aan het bestuur gepresenteerd. In 2018 zijn de contracten verlengd met 2 jaar (dus 2019-2020).

2.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2019

Deelprogramma	Jaarrekening 2019			Begroting 2019			Jaarrekening 2018		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
1 Gebiedsbeheer	301.739	40.864	-260.875	354.350	48.359	-305.991	296.468	39.824	-256.644
2 Toezicht									
3 Financiën	39.667	-	-39.667	35.535	-	-35.535	37.907	103	-37.804
4 Bestuursadvisering	112.363	-	-112.363	144.172	-	-144.172	88.232	-	-88.232
5 Secretariaat	33.972	-	-33.972	26.079	-	-26.079	26.166	-	-26.166
6 Communicatie	42.597	-	-42.597	53.500	-	-53.500	47.073	-	-47.073
7 Inrichting & ontwikkeling	58.231	-	-58.231	86.000	-	-86.000	12.894	-	-12.894
Bijdrage participanten		667.960	667.960		667.960	667.960		658.088	658.088
Totaal lasten en baten	588.570	708.824	120.255	699.636	716.319	16.683	508.741	698.015	189.274
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	120.255			16.683			189.274		
Resultaatbestemming									
Toevoeging Algemene reserve	116.946		116.946	16.683	-	16.683	140.777		140.777
Onttrekking Algemene reserve			-		-	-			-
Toevoeging bestemmingsreserve Purmerbos			-	-		-			-
Onttrekking bestemmingsreserve Purmerbos			-	-	-	-			-
Toevoeging bestemmingsreserve investeringen			-	-	-	-			-
Onttrekking bestemmingsreserve investeringen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toevoeg. bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	15.000		15.000	15.000	-	15.000	58.044		58.044
Ontr. bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen		11.691	11.691-	-	15.000	15.000-	48.497	58.044	9.547-
Toevoeg. bestemmingsreserve Markermeerdijk			-	-	-	-			-
Ontr. bestemmingsreserve Markermeerdijk			-	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten en baten	720.515	720.515	-	731.319	731.319	-	756.059	756.059	-
Gerealiseerde resultaat	-			-			-		
Totalen-generaal	720.515	720.515	-	731.319	731.319	-	756.059	756.059	-

2.3 Overzicht van baten en lasten per deelprogramma

1 Gebiedsbeheer

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
<u>Lasten:</u>			
Bedrijfskosten regulier	213.405	220.325	203.332
Inzet RNH regulier	76.643	112.850	83.589
Totaal lasten regulier	290.048	333.175	286.921
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten regulier	40.864	42.184	39.824
Totaal baten regulier	40.864	42.184	39.824
Saldo regulier	-249.184	-290.991	-247.097
<u>Lasten:</u>			
Lasten incidenteel	11.691	21.175	9.547
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	11.691	21.175	9.547
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	6.175	-
Totaal baten incidenteel	-	6.175	-
Saldo incidenteel	-11.691	-15.000	-9.547
Saldo Gebiedsbeheer	-260.875	-305.991	-256.644

Financieel Toelichting
per saldo een onderschrijding van € 45.116 door lagere inzet RNH en lagere lasten incidenteel

lagere lasten regulier	in 2019 is minder inzet RNH nodig geweest dan begroot. De begrotingswijziging 2020 wordt hierop indien nodig aangepast.
lagere lasten incidenteel	lagere lasten omdat het onderhoud van het pontje Oosthuizen nog niet is uitgevoerd. Daarnaast zijn de kosten voor de TOPS (even grote baten als lasten, zie hieronder) verantwoord onder reguliere activiteiten.

Onderbouwing incidentele lasten en baten (per project uitgesplitst)

<u>Jaarrekening:</u>	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Hekwerken Oosthuizen	9.004	-	9.004
Onderhoud Pontje Holysloot	2.687	-	2.687
Onderhoud Pontje Oosthuizen	-	-	-

11.691	-	11.691

<u>Begroting:</u>	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Hekwerken Oosthuizen	10.000	-	10.000
Onderhoud Pontje Holysloot	2.500		2.500
Onderhoud Pontje Oosthuizen	2.500		2.500
Routebureau TOPS	6.175	6.175	-
	21.175	6.175	15.000

		behoud gebied vergroten gebruik duurzaamheid maatschappelijk			
Reguliere inspanning	resultaat				
dagelijks onderhouden bestaande recreatievoorzieningen	binnen budget en conform gewenste kwaliteit	x			
controleren veiligheids- en onderhoudssituatie	onveilige situaties voorkomen	x			x
updaten meerjarenraming groot onderhoud en vervangingen	actuele en haalbare meerjarenraming	x		x	
uitvoeren meerjarenraming groot onderhoud en vervangingen	uitgevoerd volgens planning en binnen budget	x		x	
bijhouden beheerssysteem	beheerssysteem up to date	x			
onderhouden contacten andere gebruikers en beheerders binnen recreatiegebied	goede relaties andere partijen	x		x	x
behandeling klachten	binnen termijn van 4 wkn behandeld		x		x
begeleiden werkzaamheden vrijwilligers en werknemers werkvoorzieningsschappen	inzet nuttig voor schap en bevredigend voor deelnemers			x	x
zoeken naar mogelijkheden goedkoper beheren	hogere efficiëntie beheer	x		x	x
inschakelen agrariërs bij beheer	lagere beheerlasten	x		x	

3 Financiën

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
<u>Lasten:</u>			
Bedrijfskosten regulier	6.352	6.459	5.483
Inzet RNH regulier	37.400	34.257	35.825
Totaal lasten regulier	43.751	40.716	41.308
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten regulier	-	-	103
Totaal baten regulier	-	-	103
Saldo regulier	-43.751	-40.716	-41.205
<u>Lasten:</u>			
Lasten incidenteel	-	-	566
Inzet RNH incidenteel	-4.084	-5.181	-3.967
Totaal lasten incidenteel	-4.084	-5.181	-3.401
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	-	-	-
Saldo incidenteel	4.084	5.181	3.401
Saldo Financiën	-39.667	-35.535	-37.804

Financieel Toelichting

Geen afwijkingen boven het rapportagecriterium

Onderbouwing incidentele lasten en baten (per project uitgesplitst)

<u>Jaarrekening:</u>	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Verlaging opslag tarieven RNH	-4.084	-	4.084-
	4.084-	-	4.084-
<u>Begroting:</u>	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Verlaging opslag tarieven RNH	5.181-	-	5.181-
	5.181-	-	5.181-

		behoud gebied vergroten gebruik duurzaamheid maatschappelijk			
Reguliere inspanning	resultaat				
opstellen van de begroting, voortgangsrapportage en jaarrekening	correcte en leesbare financiële stukken met goedkeurende controleverklaring	x		x	
voeren financiële administratie	correcte en betrouwbare administratie	x		x	
beheren financiële middelen	optimaal beheer financiële middelen volgens schatkistbankieren	x		x	
jaarlijks herijking van de risico's ten behoeve van berekening van het gewenste weerstandsvermogen	weerstandsvermogen geëvalueerd en up-to-date	x		x	

4 Bestuursadvisering

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
<u>Lasten:</u>			
Bedrijfskosten regulier	35.297	35.468	20.522
Inzet RNH regulier	57.225	91.204	61.331
Totaal lasten regulier	92.522	126.672	81.852
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	-	-	-
Saldo regulier	-92.522	-126.672	-81.852
<u>Lasten:</u>			
Lasten incidenteel	19.841	17.500	-
Inzet RNH incidenteel	-	-	6.380
Totaal lasten incidenteel	19.841	17.500	6.380
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	-	-	-
Saldo incidenteel	-19.841	-17.500	-6.380
Saldo Bestuursadvisering	-112.363	-144.172	-88.232

Financieel	Toelichting
per saldo een onderschrijding van € 31.809 door lagere inzet RNH.	
lagere lasten regulier	De focus van de werkzaamheden voor het Landschap Waterland lag bij de realisatie van het ambitiedocument en de recreatieve meekoppelkansen voor de Markermeerdijk. Verder was de noodzakelijk inzet beperkt in 2019, waardoor de lasten inzet RNH lager uitvallen dan begroot.

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
adviseren bestuur	goed voorbereide besluitvorming en informele advisering	x			
relatie met participanten onderhouden	ambtenaren en bestuurders tevreden over de dienstverlening				x
belangenbehartiging en advisering aan derden	gereageerd op zaken met directe relatie doelstelling schap	x			x
adequaat reageren op actualiteiten	vragen binnen 2 weken beantwoord				x
bewaken uitvoering van het programma en de jaaropdracht	programma uitgevoerd conform opdracht bestuur en binnen de gestelde kaders	x			
monitoren van de beleidsdoelen	Evaluatie van het programma aan de hand van de schapsdoelen (in de jaarrekening en begrotingswijziging)	x	x	x	x
Recreatiemonitor	Gebruik Boerenlandpaden wordt apart gerapporteerd.		x		x

Onderbouwing incidentele lasten en baten (per project uitgesplitst)

<u>Jaarrekening:</u>	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Ambitie document	19.841	-	19.841
	<u>19.841</u>	<u>-</u>	<u>19.841</u>
<u>Begroting:</u>	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Ambitie document	17.500	-	17.500
	<u>17.500</u>	<u>-</u>	<u>17.500</u>

Incidentele inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
Ambitie document	procesvoering en realisatie ambitie document	x	x	x	x

5 Secretariaat

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
<u>Lasten:</u>			
Bedrijfskosten regulier	-	-	-
Inzet RNH regulier	33.972	26.079	26.166
Totaal lasten regulier	33.972	26.079	26.166
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	-	-	-
Saldo regulier	-33.972	-26.079	-26.166
<u>Lasten:</u>			
Lasten incidenteel	-	-	-
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	-	-	-
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	-	-	-
Saldo incidenteel	-	-	-
Saldo Secretariaat	-33.972	-26.079	-26.166

Financieel Toelichting

Geen afwijkingen boven het rapportagecriterium

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebrui	duurzaamheid	maatschappelijk
breed bekendmaken van de bestuursbesluiten	participanten op de hoogte van besluitvorming	x			x
organiseren vergaderingen AC, DB en AB, inclusief voorbereiding en nazorg	2 bestuur rondes per jaar begeleid	x			
secretariële ondersteuning	afhandeling post en telefoon, archivering	x			

6 Communicatie

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
<u>Lasten:</u>			
Bedrijfskosten regulier	14.231	17.500	14.053
Inzet RNH regulier	28.366	36.000	33.020
Totaal lasten regulier	42.597	53.500	47.073
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	-	-	-
Saldo regulier	-42.597	-53.500	-47.073
<u>Lasten:</u>			
Lasten incidenteel	-	-	-
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	-	-	-
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	-	-	-
Saldo incidenteel	-	-	-
Saldo Communicatie	-42.597	-53.500	-47.073

Financieel	Toelichting
Per saldo een onderschrijding van € 10.903 door lagere lasten regulier.	
lagere lasten regulier	De noodzakelijk inzet van mensen en middelen was beperkt in 2019. Voor 2020 is een nieuw afdelingsplan (jaarplan) opgesteld en zijn de budgetten aangepast.

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebied	duurzaamheid	maatschappelijk
voorzien in goede & actuele terreininformatie voor recreanten en omwonenden	bebording en schriftelijke informatievoorziening up to date en betrouwbaar; gericht informatie geven over werkzaamheden in het gebied	x	x		x
benaderen pers en verwerven publiciteit	positieve free publicity verworven; activiteiten en actualiteiten verspreid	x	x		x
promoten gebied	grotere bekendheid gebied en vergroting bekendheid fiets-, wandel- en sloepennetwerk		x		x
gebruik sociale media	promotie schap en trekken nieuwe bezoekers		x		x

7 Inrichting & Ontwikkeling

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	25.000	20.000	-
Inzet RNH regulier	27.229	40.000	12.894
Totaal lasten regulier	52.229	60.000	12.894
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	-	-	-
Saldo regulier	-52.229	-60.000	-12.894
Lasten:			
Lasten incidenteel	-	21.000	-
Inzet RNH incidenteel	6.003	5.000	-
Totaal lasten incidenteel	6.003	26.000	-
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	-	-	-
Saldo incidenteel	-6.003	-26.000	-
Saldo Inrichting & Ontwikkeling	-58.231	-86.000	-12.894

Financieel	Toelichting
Per saldo sluit dit deelprogramma gebiedsbeheer met een onderschrijding van € 27.769 door lagere reguliere en incidentele lasten.	
lagere lasten regulier	minder inzet RNH op dit deelprogramma. De werkprocessen van het recreatieschap zijn anders georganiseerd. In de begrotingswijziging 2020 is hiermee rekening gehouden.
lagere lasten incidenteel	de uitvoering van het project herziening kaart Sloepennetwerk is vertraagd (zie toelichting onder). Het resterende budget van ca € 20.000 schuift door naar volgend jaar.

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
juridische advisering	juridisch advies GR en toetsing uitgevoerd	x	x	x	x
beheren vastgoedcontracten	marktconforme opbrengsten uit grond, gebouwen en leisure ondernemingen	x			
aanvullen beheerssysteem	informatie beheerssysteem snel en eenvoudig toegankelijk	x			
voorbereiden en begeleiden realisatie fietsverbinding Purmerbos	fietsverbindingen Purmerbos zijn gerealiseerd		x		
begeleiden realisatie Wandelroutenetwerk	afroeden realisatie Wandelroutenetwerk		x		

Onderbouwing incidentele lasten en baten (per project uitgesplitst)

<u>Jaarrekening:</u>	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Herziening kaart Sloepennetwerk	6.003	-	6.003
	6.003	-	6.003

<u>Begroting:</u>	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Herziening kaart Sloepennetwerk	26.000	-	26.000
	26.000	-	26.000

		behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
Incidentele inspanning	resultaat				
Herziening kaart Sloepennetwerk Laag Holland	De herziening van de routekaart is in 2019 nog niet voltooid. De nieuwe kaarten zijn gereed maar het was te laat om deze nog in het seizoen uit te brengen. De kaarten worden maart / april gedrukt en verspreid.	x	x	x	x

Totaal

Financieel overzicht:

Lasten:

Bedrijfskosten regulier

Inzet RNH regulier

Totaal lasten regulier

Baten:

Opbrengsten regulier

Totaal baten regulier

Saldo regulier

Lasten:

Lasten incidenteel

Inzet RNH incidenteel

Totaal lasten incidenteel

Baten:

Opbrengsten incidenteel

Project subsidies

Totaal baten incidenteel

Saldo incidenteel

Saldo Totaal

Jaarrekening 2019	Begroting 2019	Jaarrekening 2018
294.285	299.752	243.389
260.834	340.390	252.826
555.119	640.142	496.215
40.864	42.184	39.927
40.864	42.184	39.927
-514.254	-597.958	-456.288
31.532	59.675	10.113
1.919	-181	2.413
33.451	59.494	12.526
-	-	-
-	6.175	-
-	6.175	-
-33.451	-53.319	-12.526
-547.705	-651.277	-468.814

2.4 Overzicht van baten en lasten per kostensoort

Omschrijving	werkelijk 2019	begroting 2019	werkelijk 2018
Lasten			
Inhuur personeel RNH regulier	260.834	340.390	252.826
Bestuurskosten	1.379	5.108	-
Kantoorkosten	6.604	7.607	5.575
Vervoerskosten	4.150	6.030	3.621
PR & marketing	14.231	17.500	14.053
Bedrijfskosten	279.417	278.098	229.467
Projectkosten*	21.760	44.494	2.413
Afschrijvingen	-	-	-
Rentekosten	194	409	219
Bijzondere baten en lasten	-	-	566
Totaal lasten	588.570	699.636	508.741
Baten			
Exploitatieopbrengsten	40.864	42.184	39.824
Financiële baten	-	-	103
Overige opbrengsten	-	-	-
Project subsidies	-	6.175	-
Totaal baten	40.864	48.359	39.927
Resultaat deelprogramma's	- 547.705	- 651.277	- 468.814
Bijdrage participanten	667.960	667.960	658.088
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	120.255	16.683	189.274
Resultaatbestemming			
Toevoeging Algemene reserve	116.946	16.683	140.777
Onttrekking Algemene reserve	-	-	-
Toevoeging bestemmingsreserve Purmerbos	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve Purmerbos	-	-	-
Toevoeging bestemmingsreserve investeringen	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve investeringen	-	-	-
Toevoeg. bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	15.000	15.000	58.044
Ontr. bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	- 11.691	- 15.000	- 9.547
Toevoeg. bestemmingsreserve Markermeerdijk	-	-	-
Ontr. bestemmingsreserve Markermeerdijk	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-	-	-

* projectkosten zijn inclusief inhuur personeel RNH incidenteel, groot onderhoud en overige investeringen

2.5 Wet FIDO modelstaten A en B

Modelstaat A

Kwartaal	1e			2e		
Maand	1 jan	1 feb	1 mrt	1 apr	1 mei	1 jun
Registratie nr.						
Datum ontvangst						
Vlottende schuld	0	0	0	0	0	0
Vlottende middelen	0	0	0	0	0	0
Netto vl. schuld	0	0	0	0	0	0
Netto vl. overschot	0	0	0	0	0	0
Gem. schuld	0			0		
Gem. overschot	0			0		
Kasgeldlimiet	0	0	0	0	0	0
Ruimte onder limiet	0			0		
Overschrijding	0			0		
Kwartaal	3e			4e		
Maand	1 jul	1 aug	1 sep	1 okt	1 nov	1 dec
Registratie nr.						
Datum ontvangst						
Vlottende schuld	0	0	0	0	0	0
Vlottende middelen	0	0	0	0	0	0
Netto vl. schuld	0	0	0	0	0	0
Netto vl. overschot	0	0	0	0	0	0
Gem. schuld	0			0		
Gem. overschot	0			0		
Kasgeldlimiet	0	0	0	0	0	0
Ruimte onder limiet	0			0		
Overschrijding	0			0		

Toelichting op modelstaat A

Er zijn bij het landschap Waterland geen activa en passiva die vallen onder de vlottende schulden en vlottende middelen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar.

De Kasgeldlimiet is derhalve niet overschreden.

Modelstaat B

Modelstaat B

1a	Renteherziening op vaste schuld O/G	0
1b	Renteherziening op vaste schuld U/G	0
2	Renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0
3a	nieuw aangetrokken vaste schuld	____
3b	nieuw uitgezette lange leningen	____
4	netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	0
5	Betaalde aflossingen	____
6	herfinanciering (laagste van 4 en 5)	____
7	Renterisico op de vaste schuld (2+6)	0
8	Renterisiconorm	0
9a	ruimte onder	0
9b	Overschrijding	0

Renterisiconorm

10	Stand van de vaste schuld	0
11	Vastgestelde percentage	
12	Renterisiconorm (10x11)	0

Toelichting op modelstaat B

Er hebben bij het landschap Waterland geen rente herzieningen op vaste schulden plaatsgevonden en er zijn geen nieuwe leningen uitgezet of aangetrokken. De renterisiconorm is derhalve niet overschreden.

Overige gegevens

3.1 Samenstelling van het algemeen bestuur

GEMEENTE LANDSMEER	De heer R. Quakernaat	Vicevoorzitter
GEMEENTE AMSTERDAM	Mevrouw S. Groenewoud	Voorzitter met volmacht van mevr. M. van Doorninck
GEMEENTE BEEMSTER	De heer D.J. Butter	
GEMEENTE EDAM-VOLENDAM	De heer H. Schütt	
GEMEENTE OOSTZAAN	De heer R. J. Monen	
GEMEENTE PURMEREND	De heer M.T.A. Hegger	
GEMEENTE WATERLAND	De heer B. J. ten Have	
GEMEENTE WORMERLAND	De heer J. Schalkwijk	
GEMEENTE ZAASTAD	De heer W. Breunese	
PROVINCIE NOORD-HOLLAND	De heer J.C. van der Hoek	

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Twiske-Waterland

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Twiske-Waterland, onderdeel **Landschap Waterland** gecontroleerd. Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Twiske-Waterland, op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het vigerende normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- het overzicht van baten en lasten over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (Wnt) 2019. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Twiske-Waterland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties, de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en diverse bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het vigerende normenkader.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het Dagelijks Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het Dagelijks Bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Bado, het Controleprotocol Wnt 2019, de ethische voorschriften en onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de controle. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de onderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het Algemeen Bestuur hebben gecommuniceerd. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Haarlem, 3 maart 2020
 Reg.nr.: 101822/215/421/629
 Ipa-Acon Assurance B.V.

Was getekend : mr. drs. J.C. Olij RA

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het Recreatieschap Twiske-Waterland in de openbare vergadering van 25 juni 2020.

voorzitter,
Mevrouw S. Groenewoud

BIJLAGEN

JAARREKENING 2019

BIJLAGE I
LANDSCHAP WATERLAND

Investerings- en financieringsstaat 2018

nr.	Omschrijving	Stand per 1-1-2019	Vermeerde- ringen 2019	Verminde- ringen 2019	Afschrijvingen 2019	Stand per 31-12-2019
ACTIVA						
1	Onroerende en roerende bezittingen	-	-		-	-
2	Investeringsuitgaven, welke gedekt worden uit reserves					-
3	Verstrekke langlopende leningen	-		-		-
	Totaal	-	-	-	-	-
PASSIVA						
1	Reserves	2.118.710	131.946	11.691		2.238.965
2	Voorzieningen	-	-	-	-	-
3	Aangegane langlopende leningen	-	-	-	-	-
	Totaal	2.118.710	131.946	11.691	-	2.238.965
	Werkkapitaal	2.118.710	131.946	11.691	-	2.238.965

BIJLAGE II

LANDSCHAP WATERLAND

Staat van geactiveerde investeringen 2019

Volg- nr.	Omschrijving	Jaar van inv.	Geactiv. t/m 2018	Netto inv. 2019	Geactiv. t/m 2019	Afschr. term.	Boek- waarde 31-12-2018	afschr. t/m 2018	Afschr. 2019	Boek- waarde 31-12-2019
	Fort aan de Neckerweg	2006	61.032		61.032	10	-	61.032	-	-
	Suzuki 46-JBF-3	2009	25.751	-	25.751	5	-	25.751	-	-
	Totaal		86.783	-	86.783		-	86.783	-	-
	Totaal generaal		86.783	-	86.783	-	-	86.783	-	-

Bijlage III: GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn in dit kader geen bijzonderheden te melden

Bijlage IV: Nota Weerstandsvormogen Landschap Waterland

Op 1 januari 2004 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in werking getreden. Het BBV verplicht Landschap Waterland aandacht te besteden aan de risico's. Met de voorliggende 'Nota weerstandsvormogen' wordt het noodzakelijke inzicht in zowel het weerstandsvormogen als de weerstandscapaciteit van Landschap Waterland gegeven.

Deze nota is in vier fasen tot stand gekomen.

1. Inventariseren en kwantificeren risico's
2. Bepalen minimaal gewenste / benodigde weerstandsvormogen
3. Berekenen aanwezige weerstandscapaciteit
4. Matchen benodigd weerstandsvormogen en aanwezige weerstandscapaciteit

In deze nota worden de uitkomsten van deze fasen beschreven.

1. Inventariseren en kwantificeren risico's

In de eerste fase zijn de risico's van Landschap Waterland geïnventariseerd. Met de budgethouders zijn deze risico's in beeld gebracht. De geïnventariseerde risico's zijn beschreven en onderverdeeld naar:

- Hoog / Midden / Laag (kans)
Risico's zijn als 'Hoog' aangemerkt indien de kans van voordoen hoog wordt geacht, enzovoort. Bij een hoog risico is de financiële impact voor 80 procent meegenomen, bij een midden risico voor 50 procent en bij een laag risico voor 20 procent.
- Structureel / Incidenteel
Risico's zijn als incidenteel of structureel aangemerkt. Een structureel risico heeft een financiële impact in meerdere begrotingsjaren. Een incidenteel risico heeft een financiële impact in één begrotingsjaar. De structurele risico's zijn voor twee jaar meegenomen in de risico-kwantificering.

Voor het kunnen bepalen van het benodigde weerstandsvormogen is de financiële impact per risico berekend. Risico's zijn per definitie niet goed meetbaar. Voor voorzienbare en redelijk kwantificeerbare risico's moet een voorziening worden gevormd. Om toch tot een kwantificering te kunnen komen, zijn de bepalende factoren voor een schatting van de kans van optreden (Hoog / Midden / Laag) en de impact van het risico (in euro's) geïdentificeerd. Zoveel mogelijk is de (gemiddelde) omvang van de bij het risico betrokken exploitatielasten en/of investeringsbedragen meegenomen bij de (subjectieve) bepaling van de kans en het effect.

Dit betekent dat niet de gehele omvang van de mogelijke financiële impact wordt opgenomen als risicobuffer. Door vermenigvuldiging van de impact met een kans van optreden wordt een onnodig hoge risicobuffer vermeden. Tegelijkertijd wordt door de combinatie van verschillende risico's in de bepaling van de weerstandscapaciteit redelijkerwijs wel gezorgd voor voldoende vormogen voor tegenvallers.

Op basis van de risico-inventarisatie zijn de volgende risico's onderkend. De geïnventariseerde risico's zijn gekwantificeerd voor een bedrag van in totaal € 76.000,-. Een nadere specificatie van dit bedrag is:

	Risico	Kans	Incidenteel / Structureel	Geschat Financieel risico	Financiële impact	Uitgaande van twee jaar
1	Schade/vandalisme bruggen en steigers	Laag risico	Structureel	€ 40.000	€ 8.000	€ 16.000
2	Vandalisme speeltoestellen	Midden risico	Structureel	€ 60.000	€ 30.000	€ 60.000
	Totaal					€ 76.000

Bij de bepaling van de totale financiële impact voor alle risico's worden de incidentele risico's eenmalig meegenomen. Bij structurele risico's wordt de verwachte financiële impact per jaar met twee vermenigvuldigd.

2. De gewenste / benodigde omvang van het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is in artikel 11 van het BBV gedefinieerd als “De relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente (of de gemeenschappelijke regeling) beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie”.

Het weerstandsvermogen is nodig om de risico's op te vangen zonder dat het beleid verandert. Het vermogen om het beleid door te zetten, is afhankelijk van de omvang van de weerstandscapaciteit.

Er zijn (nog) geen wetenschappelijke of algemeen geldende normen voor de gewenste omvang van een weerstandsvermogen. Iedere gemeente en gemeenschappelijke regeling moet zelf invulling geven aan de gewenste omvang, gelet op haar eigen situatie en context. De omvang van het weerstandsvermogen moet in verhouding staan tot de risico's die de organisatie loopt. De risico's moeten niet kunnen worden opgevangen door stuur- en beheersmaatregelen en / of financieel kunnen worden afgedekt door voorzieningen.

De uitgevoerde risico-inventarisatie inclusief kwantificering is een logische basis voor het bepalen van het gewenste weerstandsvermogen. Hierbij moet rekening worden gehouden met het feit dat niet alle risico's kunnen worden gekwantificeerd (p.m.-posten).

1. Voor de geïdentificeerde en gekwantificeerde risico's worden de uitkomsten van de risico-inventarisatie als norm genomen voor het bepalen van het gewenste minimale weerstandsvermogen. Bij de risico-inventarisatie zijn risico's gekwantificeerd voor een bedrag van € 76.000.
2. Voor de niet-gekwantificeerde risico's wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten. Het rijk stelt voor de gemeenten die vallen onder het artikel 12-regime, de minimale buffer van de algemene reserve ook op 2% van de som van de structurele inkomsten te stellen. Voor Landschap Waterland komt 2% van de structurele inkomsten overeen met een bedrag van € 14.000. Dit bedrag is daarmee het minimaal gewenste / benodigde weerstandsvermogen voor *niet* gekwantificeerde risico's.

Het totale benodigd weerstandsvermogen komt daarmee op een bedrag van € 90.000. In het volgende hoofdstuk wordt de omvang van het weerstandsvermogen gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

3. Berekende weerstandscapaciteit per begin 2020

Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan: het geheel aan beschikbare en vrij aanwendbare financiële middelen om mogelijke “resterende” risico's met financieel gevolg op te kunnen vangen. Met “resterende” risico's worden bedoeld: de risico's die onvoldoende “in control” zijn of kunnen worden gehouden door stuur- en beheersmaatregelen en/of waarvoor (nog) geen specifieke voorzieningen zijn of kunnen worden getroffen.

De bepaling van de weerstandscapaciteit is een momentopname. De gekozen peildatum is 1 januari 2020. Bij het berekenen van de aanwezige weerstandscapaciteit wordt gekeken naar het “vrije deel” in reserves en voorzieningen

De eventuele stille reserves zijn niet bij de weerstandscapaciteit betrokken.

Ad 1. Vrije deel reserves en voorzieningen

Bij het bepalen van het vrije deel van de reserves en voorzieningen is voorzichtigheid betracht. Criterium is of het algemeen bestuur de betreffende reserve in geval van een calamiteit kan vrijmaken zonder dat hierdoor een exploitatietekort ontstaat. Daarbij komt dat bij gebruik van een reserve, de rente die dit financieringsmiddel genereert tevens structureel gedekt moet worden.

Reserve / voorziening	Stand 1 januari 2020	Deel direct beschikbaar voor weerstandscapaciteit
Algemene Reserve LW	526.690	526.690
Bestemmingsreserve Investerings LW	6.282	
Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	216.998	
Bestemmingsreserve Ruiterspaden Purmerbos	33.747	
Bestemmingsfonds verkoop gelden Hemmeland	0	
Bestemmingsreserve Markermeerdijk	1.455.247	
Totaal	2.238.964	526.690

*Voor de bovengenoemde reserves is de stand van de reserves per 1 januari 2020 als basis genomen waarbij alle goedgekeurde bestuursvoorstellen waarin beslag wordt gelegd op deze reserves zijn meegenomen. Kortom, alle reeds toegekende bijdragen vanuit de reserves maken geen deel uit van de ruimte hierboven gepresenteerd als weerstandscapaciteit.

Van de reserves (het eigen vermogen) is € 526.690,- aangemerkt als direct beschikbare incidentele weerstandscapaciteit. Het vrije deel uit de overige reserves is niet direct beschikbaar. Het algemeen bestuur moet hiervoor eerst de bestemming van de reserve wijzigen, hetgeen tot de mogelijkheden behoort. Voorzieningen worden niet meegenomen in de weerstandscapaciteit.

In de paragraaf Weerstandsvermogen van de begroting wordt elk jaar de (specificatie van de) weerstandscapaciteit vermeld, overeenkomstig artikel 11, lid 2a van het BBV. In het jaarverslag wordt op grond van artikel 26 BBV verantwoording afgelegd over de ontwikkelingen in de weerstandscapaciteit.

De weerstandscapaciteit wordt elk jaar berekend bij de jaarrekening met als peildatum de balansdatum. De berekeningswijze en de uitgangspunten blijven hierbij ongewijzigd, tenzij het algemeen bestuur anders besluit.

Peildatum van de weerstandscapaciteit, zoals die in de paragraaf Weerstandsvermogen van de begroting wordt vermeld, is de laatste balansdatum. Dit is 31 december van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de begroting wordt samengesteld.

4. Matching Gewenst weerstandsvermogen – Berekende weerstandscapaciteit

De conclusie in deze nota is dat Landschap Waterland over een weerstandscapaciteit beschikt van € 526.690,- om de risico's te dekken. Het gewenste weerstandsvermogen is berekend op € 90.000,-

Voorgesteld wordt de minimale omvang van de algemene reserve voor het benodigd weerstandsvermogen vast te stellen op € 90.000.

Met ingang van de jaarrekening 2007 wordt het gewenste / benodigde weerstandsvermogen voor de geïdentificeerde en de gekwantificeerde risico's jaarlijks herzien. Risico's en de omvang van de risico's kunnen jaarlijks wijzigen.

Natuurlijk blijft het signaleren en het beheersen van de risico's een dagelijks proces. Gedurende het jaar wordt het bestuur geïnformeerd over belangrijke nieuwe risico's gedurende het jaar. De risico's met een hoge kans van voordoen worden als vast onderdeel in de planning & control instrumenten (begroting, bestuursrapportages, jaarrekening) behandeld.

Bijlage V: WNT-verantwoording 2019

Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Recreatieschap Twiske-Waterland van toepassing zijnde regelgeving: "het algemene WNT-maximum".

In mei 2017 is door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties besloten om in het financieel verslaggevingsdocument de vermelding van iedere topfunctionaris van wie de bezoldiging €1.500 of minder per kalenderjaar bedraagt te wijzigen. In de jaarrekening kan volstaan worden met de naam en de functie.

De bestuurdersfuncties van het Recreatieschap betreffen onbezoldigde functies.

Overzicht van de bestuurders over het verantwoordingsjaar 2019:

<u>Naam:</u>	<u>Functie:</u>
Mevrouw S. Groenewoud	Voorzitter AB en DB
De heer R. Quakernaat	Vicevoorzitter AB en DB
De heer D.J. Butter	Lid AB en DB
Mevrouw S. Munnikendam	Lid AB en DB (tot 12 december '19)
De heer W. Breunnesse	Lid AB en DB (vanaf 12 december '19)
De heer A. Tekin	Lid AB (tot 7 juli '19)
De heer J.C. van der Hoek	Lid AB (vanaf 8 juli '19)
De heer H. Schütt	Lid AB
De heer R. J. Monen	Lid AB
De heer M.T.A. Hegger	Lid AB
De heer B. J. ten Have	Lid AB
De heer J. Schalkwijk	Lid AB

Uitbetaalde beëindigingsvergoeding 2019

Er zijn geen uitkeringen gedaan wegens beëindiging dienstverband aan top functionarissen.

Rapportageverplichtingen overige functionarissen

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2019 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2019 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.